

EUROOPA KOHTU OTSUS
30. aprill 1996*

Tühistamishagi –
Õigusnormid, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu nõukogu dokumentidele

Kohtuasjas C-58/94,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: välisministeeriumi õigusnõunik A. Bos ja sama ministeeriumi abiõigusnõunik J. W. de Zwaan, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Madalmaade suursaatkond, 5 rue C. M. Spoo,

hageja,

keda toetab

Euroopa Parlament, esindajad: õigusnõustaja G. Garzón Clariana, õigustalituse ametnikud C. Pennera ja E. Vandenbosch, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, Euroopa Parlamendi peasekretariaat, Kirchberg,

menetlusse astuja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: õigustalituse direktor J.-P. Jacqué ja õigustalituse ametnik G. Houttuin, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o Euroopa Investeerimispannga õigusosakonna juhataja B. Eynard, 100 boulevard Konrad Adenauer,

kostja,

keda toetab

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: õigustalituse ametnikud P. Van Nuffel ja S. Van Raepenbusch, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o õigustalituse ametnik C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

ja

Prantsuse Vabariik, esindajad: välisministeeriumi õigusosakonna talituse juhataja C. de Salins ja sama osakonna välisasjade sekretär H. Renié,

menetlusse astujad,

mille esemeks on nõukogu 20. detsembri 1993. aasta otsuse 93/731/EÜ üldsuse juurdepääsu kohta nõukogu dokumentidele (EÜT L 340, lk 43), nõukogu kodukorra artikli 22 nõukogu 6. detsembri 1993. aasta otsusest 93/662/EÜ (EÜT L 304, lk 1)

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

tulenevas sõnastuses ning nõukogu ja komisjoni dokumentidele üldsuse juurdepääsu käsitleva asjaajamiskorra (93/730/EÜ; EÜT L 340, lk 41) tühistamine selles ulatuses, milles seda tuleb pidada õiguslike tagajärgedega aktiks,

EUROOPA KOHUS

koosseisus: president G. C. Rodríguez Iglesias, kodade esimehed C. N. Kakouris, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet ja G. Hirsch, kohtunikud G. F. Mancini, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida (ettekandja), P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J. L. Murray, P. Jann, H. Ragnemalm, L. Sevón ja M. Wathelet,

kohtujurist: G. Tesauro,

kohtusekretär: vanemametnik H. A. Rühl,

arvestades kohtuistungil ettekannet,

olles ära kuulunud poolte kohtukõned 10. oktoobri 1995. aasta kohtuistungil, kus Madalmaade Kuningriiki esindas välisministeeriumi abiõigusnõunik M. A. Fierstra, Euroopa Parlamenti esindasid C. Pennera ja E. Vandenbosch, nõukogu esindasid J.-P. Jacqué ja G. Houttuin, komisjoni esindas P. Van Nuffel ning Prantsusmaa valitsust esindas välisministeeriumi õiguskasvatuse asejuhataja J.-F. Dobbelle,

olles 28. novembri 1995. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1. Euroopa Kohtu kantseleisse 10. veebruaril 1994 saabunud hagiavalduses palus Madalmaade Kuningriik EÜ asutamislepingu artikli 173 alusel tühistada nõukogu 20. detsembri 1993. aasta otsus 93/731/EÜ üldsuse juurdepääsu kohta nõukogu dokumentidele (EÜT L 340, lk 43), nõukogu kodukorra artikkel 22 nõukogu 6. detsembri 1993. aasta otsusest 93/662/EÜ (EÜT L 304, lk 1) tulenevas sõnastuses ning nõukogu ja komisjoni dokumentidele üldsuse juurdepääsu käsitlev asjaajamiskord (93/730/EÜ; EÜT L 340, lk 41; edaspidi „asjaajamiskord”) selles ulatuses, milles seda tuleb pidada õiguslike tagajärgedega aktiks.

2. 7. veebruaril 1992 Maastrichtis allkirjastatud Euroopa Liidu lepingu lõppakti lisas olevas deklaratsioonis (nr 17) teabele juurdepääsu õiguse kohta (EÜT 1992, C 191, lk 101) on öeldud: „konverents leiab, et otsuste tegemise selgus ja arusaadavus tugevdab institutsioonide demokraatlikku iseloomu ning üldsuse usaldust halduse vastu. Vastavalt sellele soovib konverents, et komisjon esitaks nõukogule hiljemalt 1993. aastal aruande meetmete kohta, mille eesmärk on parandada üldsuse juurdepääsu institutsioonide käsutuses olevale teabele.”

3. Liikmesriikide riigipeade või valitsusjuhtide kohtumisel, mis leidis aset 16. oktoobril 1992 Birminghamis, võttis Euroopa Ülemkogu pärast põhjalikku arutelu ühenduse ja selle kodanike lähendamise viisi üle vastu deklaratsiooni pealkirjaga „Birminghami deklaratsioon: kodanikulähedane ühendus”. Selles deklaratsioonis tegi Euroopa Ülemkogu välisministritele ülesandeks pakkuda enne 1992. aasta detsembris Edinburghis toimuvat Euroopa Ülemkogu välja „vahendid institutsioonide töö läbipaistvamaks muutmiseks, kaasa arvatud nõukogu arutelude teatava läbipaistvuse võimalus”. Lisaks palus ta komisjonil „viia (enne järgmise aasta algust) lõpule oma tööd seoses üldsuse teiste institutsioonide ja tema enda teabele juurdepääsu parandamisega” (Euroopa Ühenduste Bülletään nr 10-1992, lk 9, I lisa). 12. detsembril 1992 Edinburghis toimunud liikmesriikide riigipeade või valitsusjuhtide kohtumisel kordas Euroopa Ülemkogu Birminghamis komisjonile esitatud üleskutset (Euroopa Ühenduste Bülletään nr 12-1992, lk 10, punkt 15).

4. Vastuseks sellele üleskutsesele võttis komisjon 5. mail 1993 vastu teatise 93/C 156/05 „Üldsuse juurdepääs institutsioonide dokumentidele” (EÜT 1993, C 156, lk 5). Selles teatises tegi komisjon eelkõige ettepaneku valida üldpõhimõtteks, et juurdepääs institutsioonide dokumentidele peab olema lubatud, välja arvatud mõningad erandid. Lisaks pakkus ta välja teatud hulga miinimumtingimusi ja aluspõhimõtteid dokumentidele juurdepääsu poliitika rakendamiseks. Lõpuks palus komisjon teisi institutsioone sellele arengule kaasa aidata ning tegi ettepaneku, et see poliitika saaks institutsioonidevaheliseks kokkuleppeks.

5. Oma 2. juuni 1993. aasta teatise 93/C 166/04 „Läbipaistvus ühenduses” (EÜT C 166, lk 4) II lisas käsitles komisjon dokumentidele juurdepääsu põhimõtteid ja põhitingimusi, et arutada neid hiljem teiste institutsioonidega.

6. 22. juunil 1993 Kopenhaagenis toimunud liikmesriikide riigipeade või valitsusjuhtide kohtumisel palus Euroopa Ülemkogu „nõukogul ja komisjonil jätkata tööd, mis rajaneb põhimõttel, et kodanikel peab olema nii täielik juurdepääs teabele kui võimalik. Eesmärk peaks olema see, et kõik vajalikud meetmed kehtestatakse enne 1993. aasta lõppu” (Euroopa Ühenduste Bülletään nr 6-1993, lk 16, punkt I.22).

7. Selles kontekstis võtsidki nõukogu ja komisjon 6. detsembril 1993 vastastikusel kokkuleppel vastu asjaajamiskorra, milles on loetletud põhimõtted üldsuse juurdepääsu kohta nende dokumentidele, ja leppisid samas kokku, et mõlemad institutsioonid rakendavad need põhimõtted konkreetsete määrustega enne 1. jaanuari 1994.

8. Samal päeval tegi nõukogu otsuse 93/662 oma kodukorra vastuvõtmise kohta, mille alates 7. detsembrist 1993 kehtiva redaktsiooni artiklis 22 on sätestatud, et „viisid, kuidas üldsus pääseb ligi nõukogu dokumentidele, mille levitamisel ei ole tõsiseid või kahjulikke tagajärgi, määrab kindlaks nõukogu”.

9. Otsusega 93/731 kehtestas nõukogu EÜ asutamislepingu artikli 151 lõike 3 põhjal, mis annab talle õiguse võtta vastu oma kodukord, õigusnormid asjaajamiskorras sätestatud põhimõtete rakendamise kohta. See otsus jõustus artikli 10 kohaselt 1. jaanuaril 1994.

10. Otsuse 93/731 artikli 1 lõikes 1 on sätestatud, et üldsusel on juurdepääs nõukogu dokumentidele selles ette nähtud tingimustel. Selle õigusnormi lõike 2 järgi tuleb nõukogu dokumendi all mõista „iga kirjutist, mis olenemata teabekandjast käsitleb institutsiooni olemasolevaid andmeid, piiramata artikli 2 lõike 2 kohaldamist”. [Siin ja edaspidi on nimetatud otsust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.] Viimases on sätestatud, et kui taotletava dokumendi autor on füüsiline või juriidiline isik, liikmesriik, muu ühenduse institutsioon või asutus või muu liikmesriigi või rahvusvaheline asutus, tuleb taotlus saata otse autorile. Vorminõudeid, mida tuleb taotluse esitamisel järgida, on kirjeldatud artikli 2 lõikes 1. Artiklis 3 on täpsustatud, et dokumentidele pääseb juurde kas nendega kohapeal tutvumiseks või saades dokumendist koopia.

11. Artikli 4 lõikes 1 on loetletud nõukogu dokumendile juurdepääsu keelamise põhjused. Juurdepääsu ei anta dokumentidele, mille „avaldamine kahjustaks:

- avalikke huve (seoses avaliku julgeoleku, rahvusvaheliste suhete, vääringu stabiilsuse, kohtumenetluste, kontrolli- ja uurimistegevusega),
- isiku- ja eraelu puutumatust,
- äri- ja tööstussaladust,
- ühenduse finantshuve,
- dokumendis oleva teabe andnud füüsilise või juriidilise isiku taotletud või osa teabest andnud liikmesriigi nõutud konfidentsiaalsust.”

Artikli 4 lõikes 2 on nõukogul lubatud lisaks keelduda juurdepääsust dokumendile selleks, et hoida salajas selle institutsiooni arutelusid.

12. Artiklid 5–7 käsitlevad juurdepääsutaotlusele vastamise õigusega ametiasutuse kindlaksmääramist, tähtaega, mille jooksul tuleb vastata, ja vastuse vormi, samuti sellega seonduvaid tagajärgi. Taotluse lõpliku tagasilükkamise korral teatatakse asjaomasele isikule asutamislepingu artiklite 138e ja 173 sisu; need artiklid käsitlevad vastavalt ombudsmani poole pöördumise tingimusi ja Euroopa Kohtu kontrolli nõukogu aktide seaduslikkuse üle. Mittevastamine tähendab keeldumisotsust.

13. Artikli 8 järgi kohaldatakse otsust 93/731 juhul, kui salastatud teabe kaitset käsitlevates õigusnormides ei ole teisiti sätestatud.

Euroopa Parlamendi menetlusse astumine

14. Nõukogu taotleb esimese võimalusena, et Euroopa Parlamendi sekkumine Madalmaade valitsuse nõuete toetuseks tunnistataks tervikuna vastuvõetamatuks, sest selle eesmärgiks on seadusandliku töö läbipaistvuse põhimõtte väidetav rikkumine ning see käsitleb nõukogu dokumentidele juurdepääsemise eeskirjade sisu, samuti mõningaid nende kohaldamisviise, samal ajal kui hagejaks olev valitsus väidab oma argumentides, et nõukogu võetud meetmed väljuvad selle institutsiooni sisemise korralduse raamistikust ja nende eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi väljaspool seda raamistikku.

15. Teise võimalusena taotleb nõukogu, et parlamendi menetlusse astumine tunnistataks vastuvõetamatuks ainult selles osas, milles selle ese ei kattu Madalmaade valitsuse hagiga ja rajaneb teistsugustel põhjustel.

16. Seda argumenti ei saa toetada.

17. Parlament väidab sisuliselt, et rajades õigusnormid üldsuse juurdepääsu kohta tema käsutuses olevatele dokumentidele oma õigusele määrata ise kindlaks oma sisemine töökorraldus, võttis nõukogu endale põhjendamatult õiguse määrata kindlaks, kui ligipääsetavad on tema seadusandlikud tööd üldsusele, ning järelikult kuritarvitas asutamislepingu artikli 151 lõikega 3 talle antud volitusi.

18. Selles osas väidab Euroopa Parlament, et kuigi institutsioonid on pädevad võtma sisemise korralduse meetmeid, mis on nende menetluste korraliku toimimise ja kulgemise tagamiseks asjakohased, kujutavad seadusandliku protsessi läbipaistvuse põhimõtte ja juurdepääs seadusandlikele dokumentidele, mida see eeldab, endast demokraatia põhitõimimusi ning neid ei saa seega käsitada üksnes institutsioonide sisemise korraldusega seotud küsimustena. Selles kontekstis meenutab parlament ühenduse õiguskorra demokraatlikkust. Läbipaistvuse nõue kujutab endast lisaks üldpõhimõtet, mis on liikmesriikide põhiseaduslikele traditsioonidele ühine ja mida on tunnustatud ka ühenduse õiguses. Lõpuks kujutab õigus teabele, millest juurdepääs dokumentidele lahutamatu tuleneb, endast inimese põhiõigust, mida on tunnustatud mitmetes rahvusvahelistes õigusaktides.

19. Lisaks eiravad otsus 93/731 ja asjaajamiskord seadusandliku töö läbipaistvuse põhimõttest ja seadusandlikele dokumentidele juurdepääsu õigusest tulenevaid nõudeid, mis näitab, et nõukogu käsitas ühe aluspõhimõtte kohta sätestatud sisemise korralduse küsimusena ja järelikult ületas volitusi, mis on talle asutamislepingu artikli 151 lõikega 3 antud. Nõnda võtab nõukogule otsuse 93/731 artikliga 4 antud võimalus keelduda igasugusest juurdepääsust seadusandlikule dokumendile, et kaitsta oma huvi, mis seisneb arutelude salajasena hoidmises, artiklis 1 sätestatud üldpõhimõttelt selle sisu ja selle võimalusega rikutakse seadusandliku töö läbipaistvuse põhimõtet niisugusena, nagu see on liikmesriikides tagatud. Samad vastuväited saab esitada sama otsuse artikli 7 puhul, millega kehtestatakse sõnaselge eitava vastuse või vastamata jätmise korral, mis võrdsustatakse taotluse sõnaselge rahuldamata jätmisega, teabe taotlejale tähtaeg kordustaotluse esitamiseks, millega püütakse saavutada selle seisukoha läbivaatamine. Niisugune õigusnorm võtab kodanikult puhtalt vormilises küsimuses ühe pluralistliku demokraatia põhiõiguse. Lõpuks on otsuse 93/731 artikli 3 lõikel 3, millega keelatakse taotletud dokumenti taasesitada või levitada ärieesmärkidel otsese müügi teel ilma peasekretäri eelneva loata, tagajärg, et piiratakse seadusandlike ja seega avalike dokumentide hilisemat kasutamist, muutes need lihtsalt ärieesmärkidel kättesaamatuks.

20. Selles osas tuleb meenutada, et EÜ Kohtu põhikirja artikli 37 neljandas lõigus on sätestatud: „menetlusse astumise avaldus piirdub ühe poole nõuete toetamisega”.

21. Kuigi parlament tugineb menetlusse astudes argumentidele, mis osaliselt erinevad hagejaks oleva valitsuse omadest, on siiski tõsi, et käesoleva kohtuotsuse punktide 17–19

kohaselt püüab parlament nagu ka see valitsus nende argumentidega näidata, et rajades vaidlusalused õigusnormid asutamislepingu artikli 151 lõikele 3, ületas nõukogu talle selle sättega antud volitusi sisemise korralduse valdkonnas.

22. Et menetlusse astumise eesmärk on seega ühe poole nõuete toetamine, tuleb menetlusse astumine tunnistada vastuvõetavaks.

Hagi

Asjaajamiskord

23. Hagejaks olev valitsus leiab, et asjaajamiskord ei kujuta endast õiguslike tagajärgedega akti, sest tegemist ei ole ei aktiga EÜ asutamislepingu artikli 189 tähenduses ega mujal asutamislepingutes ette nähtud aktiga, vaid poliitilist laadi tekstiga, milles on sätestatud komisjoni ja nõukogu vahel sõlmitud poliitilised kokkulepped. Madalmaade valitsus täpsustab siiski, et kui asjaajamiskord liigitada õiguslike tagajärgedega sõltumatuks otsuseks, tuleks see tühistada, sest vastupidi EÜ asutamislepingu artiklis 190 kehtestatud nõuetele ei ole selles mainitud õiguslikku alust.

24. Tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt (vt eelkõige 29. juuni 1995. aasta otsust kohtuasjas C-135/93: Hispaania Kuningriik vs. komisjon, EKL 1995, lk I-1651, punkt 20) võivad tühistamishagi esemeks olla nende laadist ja vormist olenemata kõik institutsioonide võetud meetmed, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi.

25. Nagu selgub aga eelkõige asjaajamiskorra preambulist ja eelviimasest lõigust „Rakendamine”, peegeldab see kord komisjoni ja nõukogu kokkulepet põhimõtetes, mis peavad reguleerima juurdepääsu nende kahe institutsiooni dokumentidele, ning kutsub neid samal ajal üles rakendama need põhimõtted konkreetsete määrustega.

26. Selles olukorras on asjaajamiskorras ainult ette sätestatud hilisemad otsused, mis peaksid vastupidi asjaajamiskorrale tekitama õiguslikke tagajärgi. Et asjaajamiskorras visandatakse üldjooned, mille põhjal võtavad kaks institutsiooni vastu nende käsutuses olevate dokumentide konfidentsiaalsust ja edastamist käsitlevad meetmed, väljendab see nimelt nõukogu ja komisjoni soovi vältida olulisi lahknevusi nende hilisemates tavades selles valdkonnas.

27. Et tegemist on aktiga, mis kujutab endast lihtsa vabatahtliku kooskõlastamise väljendust ega ole seega mõeldud õiguslike tagajärgede tekitamiseks, tuleb hagi jätta vastuvõetamatusse tõttu rahuldamata, sest on esitatud selle asjaajamiskorra peale.

Otsus 93/731

28. Madalmaade valitsus väidab esiteks, et nõukogu valis otsuse 93/731 õiguslikuks aluseks valesti asutamislepingu artikli 151 lõike 3 ja oma kodukorra artikli 22, mis käsitlevad ainuüksi tema sisemist korraldust.

29. Madalmaade valitsuse sõnul ületab vaidlustatud otsus nimelt kaugelt nõukogu sisemise korralduse ja halduse eeskirjade kohaldamise valdkonna ning kujutab endast akti, mille sõnaselge eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kodanikele. Hagejaks olev valitsus märgib selles osas, et üldsuse juurdepääs nõukogu dokumentidele moodustab otsuse aluspõhimõtte (artikkel 1) ja et õiguslikud tagajärjed võivad eraisikutele tekkida eelkõige siis, kui esitatakse konkreetseid dokumendile juurdepääsemise taotlusi (artikkel 2), kui need taotlused rahuldamata jäetakse (artikkel 4) ja võimaluste tõttu esitada hagi otsuste peale, milles keeldutakse dokumendile juurdepääsu andmast (artikkel 7).

30. Nõustudes, et sisemised meetmed võivad erandkorras tekitada väliseid tagajärgi, arvab Madalmaade valitsus, et kui õigusnormide ese ise on nagu käesoleval juhul tekitada õigusi eraisikutele, ei saa neid õigusnorme vastu võtta õigusnormide põhjal, millega antakse nõukogule õigus võtta vastu tema sisemist korraldust ja toimimist käsitlevad meetmed.

31. Selles osas märgib Madalmaade valitsus, et oma menetlusse astuja seisukohtades asetab parlament õigusega rõhu ühenduse õiguskorra demokraatlikkusele ja asjaolule, et läbipaistvus kujutab endast demokraatliku süsteemi üht põhitunnust. See kinnitab, et nõukogu liigitas sisemise korralduse küsimuseks millegi, mis kujutab endast tegelikult põhiõigust, nimelt üldsuse õiguse pääseda ligi teabele, mida käsitlevates õigusnormides peavad olema ka vajalikud tagatised.

32. Teiseks väidab Madalmaade valitsus, et kõnesolevate õigusnormide esemeks oleva küsimuse tähtsuse ja järelikult vajaduse tõttu kaasata ka parlament eiras nõukogu oma tegevusega, mille käigus halduse läbipaistvuse probleem lahendati koostöös kahe institutsiooni vahel parlamenti kõrvale jättes, ka EÜ asutamislepingu artiklis 4 määratletud institutsionaalset tasakaalu.

33. Madalmaade valitsuse argumente ei saa toetada.

34. Kohe alguses tuleb märkida, et nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 14 ja 15 rõhutas, on enamiku liikmesriikide sisemises õiguskorras nüüd kas põhiseaduses või seaduses sätestatud põhimõttena üldiselt tunnustatud üldsuse õigust pääseda ligi ametiasutuste käsutuses olevatele dokumentidele.

35. Lisaks on ühenduse tasandil selle õiguse tähtsust kinnitatud mitu korda ja eelkõige Euroopa Liidu lepingu lõppakti lisas olevas deklaratsioonis (nr 17) teabe juurdepääsu õiguse kohta, milles see õigus on seostatud institutsioonide demokraatlikkusega. Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 3 ja 6, on Euroopa Ülemkogu lisaks mitu korda palunud nõukogul ja komisjonil seda õigust rakendada.

36. Et käia kaasas selle arenguga, mis näitab, kuidas eraisikute õigus pääseda ligi ametiasutuste dokumentidele järk-järgult kinnitust leiab, pidaski nõukogu vajalikuks muuta oma sisemist korraldust käsitlevaid õigusnorme, mis põhinesid siiani saladuses hoidmise põhimõttel.

37. Tuleb tunnistada, et nii kaua kui ühenduse seadusandja ei ole võtnud vastu üldisi õigusnorme üldsuse juurdepääsu kohta ühenduse institutsioonide käsutuses olevatele

dokumentidele, peavad nad võtma meetmeid, mille eesmärgiks on juurdepääsutaotluste menetlemine nende sisestruktuuri alase pädevuse kohaselt, mis lubab neil võtta asjakohaseid meetmeid oma sisemise toimimise tagamiseks hea halduse huvides.

38. Asjaolu, et otsus 93/731 tekitab õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, ei saa panna kahtluse alla selle liigitamist sisemist korraldust reguleerivaks meetmeks. Nimelt ei keela miski institutsiooni töö sisemist korraldust käsitlevatel õigusnormidel niisuguseid tagajärgi tekitamast (vt selle kohta eelkõige 7. mai 1991. aasta otsust kohtuasjas C-69/89: Nakajima vs. nõukogu, EKL 1991, lk I-2069, punktid 49 ja 50, ja 15. juuni 1994. aasta otsust kohtuasjas C-137/92 P: komisjon vs. BASF jt, EKL 1994, lk I-2555, punktid 75 ja 76).

39. Järelikult on ühenduse õiguse praeguses seisus nõukogul õigus võtta meetmeid selleks, et menetleda tema käsutuses olevatele dokumentidele juurdepääsu taotlusi.

40. Et nõukogu võis niisiis asutamislepingu artikli 151 lõike 3 alusel otsuse 93/731 seaduslikult vastu võtta, ei vältinud ta vastupidi Madalmaade valitsuse väidetele asutamislepinguga eraldi ette nähtud menetlust kõnealuste asjaoludega tegelemiseks, nii et ta ei pannud toime võimu kuritarvitamist (vt eelkõige 13. juuli 1995. aasta otsust kohtuasjas C-156/93: parlament vs. komisjon, EKL 1995, lk I-2019).

41. Mis puudutab institutsionaalse tasakaalu põhimõtte rikkumisel põhinevat väidet, siis piisab märkimisest, et kuna vaidlustatud otsus kuulub aktide hulka, mida nõukogu võib vastu võtta vastavalt oma sisestruktuuri alasele pädevusele, ei saa asjaolu, et viimane ei kaasanud parlamenti selle vastuvõtmisesse, kahjustada parlamendi eelisõigusi, mille hulgas on asutamislepingus ette nähtud juhtudel tema osalemine normatiivaktide väljatöötamise protsessis (vt eelkõige 22. mai 1990. aasta otsust kohtuasjas C-70/88: parlament vs. nõukogu, EKL 1990, lk I-2041, punktid 21 ja 28).

Nõukogu kodukorra artikkel 22

42. Madalmaade valitsus väidab, et kodukorra muudetud artikkel 22 ületab kaugelt nõukogu sisemist korraldust käsitlevate eeskirjade raamistikku, nii et see ei saa kuuluda õigusnormide hulka, mille eesmärk on üksnes sätestada institutsiooni sisemise korralduse ja halduse eeskirjad. Selles olukorras rikkus nõukogu EÜ asutamislepingu artikli 151 lõiget 3, ESTÜ asutamislepingu artikli 30 lõiget 3 ja EURATOMi asutamislepingu artikli 121 lõiget 3 või vähemalt kuritarvitas talle nende õigusnormidega antud pädevust.

43. Seda väidet ei saa toetada. Selles küsimuses piisab, kui viidata käesoleva kohtuotsuse punktidele 34–39, mille järgi kuuluvad vaidlustatud meetmed nende hulka, mida institutsioonil on ühenduse õiguse praeguses seisus oma enesekorralduse pädevuse raames õigus võtta.

44. Kõikidest eelnevatest kaalutlustest tulenevalt tuleb hagi jätta rahuldamata.

Kohtukulud

45. Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Et Madalmaade Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud ja nõukogu on nõudnud kohtukulude väljamõistmist temalt, tuleb need välja mõista sellelt riigilt. Sama artikli lõike 4 esimese lõigu alusel kannavad menetluse astunud Prantsuse Vabariik, Euroopa Parlament ja Euroopa Ühenduste Komisjon oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Madalmaade Kuningriigilt.

3. Prantsuse Vabariik, Euroopa Parlament ja Euroopa Ühenduste Komisjon kannavad oma kohtukulud ise.

Rodríguez Iglesias

Kakouris

Edward

Puissochet

Hirsch

Mancini

Schockweiler

Moitinho de Almeida

Kapteyn

Gulmann

Murray

Jann

Ragnemalm

Sevón

Wathelet

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 30. aprillil 1996 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias